RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2022/1771

z dne 4. maja 2022

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za pomorsko varnost (EMSA) za proračunsko leto 2020

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za pomorsko varnost za proračunsko leto 2020,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za promet in turizem,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0100/2022),

A. ker je iz poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) Evropske agencije za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: agencija) razvidno, da je njen končni proračun za proračunsko leto 2020 znašal 96 724 337,95 EUR, kar je 0,07 % manj kot leta 2019; ker proračun agencije v celoti izvira iz proračuna Unije;

B. ker Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2020 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Proračunsko in finančno upravljanje

1. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2020 znašala 98,89 %, kar je le 0,33 % manj kot v letu 2019, in da je stopnja izvrševanja plačil znašala 96,08 % oziroma le 0,36 % manj kot leto poprej;

2. na podlagi ugotovitev Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija v zadnjih štirih letih imela visoko stopnjo zamud pri plačilih in da je bilo leta 2020 11 % takšnih primerov; ugotavlja, da se je stanje glede zamud pri plačilih v letu 2020 izboljšalo, saj se je njihov delež z 18 % v letu 2019 zmanjšal za 7 %; število zamud pri plačilih za leto 2020 še vedno vključuje nabrane zamude, „prenesene“ iz leta 2019; ugotavlja, da je bilo, če izvzamemo omenjene nakopičene zamude pri plačilih, pozneje kot v zakonsko določenem roku opravljenih 3 % plačil za dejavnosti, ki se nanašajo na leto 2020; večina zamud pri plačilih je zadevala povračilo potnih stroškov udeležencem delavnic; je seznanjen z odgovorom agencije, da je bilo v letu 2020 v obdelavo plačil vključeno dodatno osebje, da bi v celoti odpravili zamude iz leta 2019; ugotavlja, da je agencija tudi sklenila, da bo preučila možnost, da se povračila za strokovnjake in udeležence delavnic prenesejo na urad Komisije za vodenje in plačevanje posameznih pravic; ponovno poudarja, da je treba obravnavati zamude pri plačilih ter zmanjšati finančna tveganja in tveganja izgube ugleda, ki jih opisuje Računsko sodišče;

Uspešnost

3. pozdravlja strategijo agencije za obdobje 2020–2024, ki ji bo omogočila opravljanje nalog pomorskega nadzora, varnosti in zaščite, hkrati pa bo učinkovito prispevala k digitalnim in okoljskim prednostnim nalogam Unije; še posebej pozdravlja dejstvo, da je agencija skupaj z Evropsko agencijo za okolje pripravila prvo evropsko okoljsko poročilo o pomorskem prometu, v katerem je zbrala preverjene informacije o okoljskem odtisu pomorskih prevoznih dejavnosti; izreka pohvalo agenciji za nenehno izboljševanje sistema THETIS-MRV in poudarja, da ji je treba podeliti potrebna pooblastila in vire, da bo lahko spremljala poročanje o emisijah plovil; pozdravlja dejstvo, da je agencija že drugo leto zapored zbrala podatke o emisijah CO_2 z ladij z bruto tonažo več kot 5 000 BT, ki plujejo v vodah EU, in jih junija 2020 prek svojega sistem THETIS-MRV objavila za 12 tisoč ladij; poleg tega poudarja, da bi lahko agencija z dodatnimi zmogljivostmi odigrala še pomembnejšo vlogo pri zmanjševanju sektorskih emisij toplogrednih plinov in drugih okoljskih tveganj, povezanih s pomorskim prometom;

([1]) UL C 114, 31.3.2021, str. 75.

4. ugotavlja, da agencija izvajanje letnega delovnega programa meri s ključnimi kazalniki uspešnosti; ugotavlja, da je redno ocenjevanje agencije glavni instrument za ocenjevanje dodane vrednosti njenih dejavnosti;

5. pozdravlja prizadevanja agencije, da bi prispevala k evropski zeleni agendi za pomorski promet s krepitvijo zmogljivosti EU za varstvo morskega okolja in obvladovanje podnebnih sprememb, tudi s prehodom na trajnostno mobilnost s prispevkom pomorskega prometa, ki se odraža v strategiji za trajnostno in pametno mobilnost, sprejeti decembra 2020, v kateri je bila v priloženem akcijskem načrtu napovedana revizija mandata agencije EMSA; poudarja, da se bo revizija mandata agencije začela v času, ko se posodablja zakonodaja o pomorski varnosti in okolju; poudarja tudi, da bi lahko agencija odigrala pomembno vlogo pri povečanju zmogljivosti za ocenjevanje tveganja na varnostnem področju, med drugim pri gradnji infrastrukture za alternativna goriva; zato poudarja, da bo morda treba ustrezno prilagoditi mandat agencije, da bo lahko nudila večjo podporo, in po možnosti povečati njena proračunska sredstva;

6. zlasti pozdravlja dejstvo, da se je vloga agencije pri ocenjevanju in preverjanju izvajanja zakonodaje EU o pomorski varnosti z leti povečevala, kar je v skladu s povpraševanjem po podpori Komisije in nadzornega organa EFTA, ki naj bi se še naprej povečevalo, saj ima to področje na ravni EU vse večjo prednost;

7. pozdravlja hitro širitev pomorskega nadzora v programu Copernicus, tako glede števila organizacij, ki te storitve uporabljajo, kot glede dobavljenih proizvodov za nadzor Zemlje;

8. pozdravlja dejstvo, da agencija Komisiji in državam članicam pomaga pri poenostavitvi, usklajevanju in racionalizaciji poročanja;

9. pozdravlja, da je agencija, ki že tri polna leta izvaja operacije z daljinsko vodenimi zrakoplovi (RPAS), svoje storitve RPAS povečala na 944 operativnih dni (1 372 ur letenja) v okviru funkcij obalne straže in v podporo državam članicam in agencijam EU pri operacijah pomorskega nadzora;

10. ugotavlja, da so bile dejavnosti agencije, načrtovane za leto 2020, zaradi pandemije covida-19 nekoliko omejene; agenciji ni uspelo organizirati sodelovanja pri izvajanju ukrepov v primeru onesnaženja in uporabiti postopka mobilizacije Centra za usklajevanje nujnega odziva; je seznanjen, da agenciji ni uspelo organizirati praktičnega usposabljanja za upravljavce iz držav članic o uporabi storitev službe za pomoč pri opremi, niti ji ni uspelo organizirati sestankov svoje uporabniške skupine CleanSeaNet; kljub izbruhu covida-19 je agencija lahko uspešno dosegla večino ciljev, določenih v svojem načrtu uspešnosti za leto 2020;

11. ugotavlja, da agencija tesno sodeluje z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo ter Evropsko agencijo za nadzor ribištva v zvezi z nalogami obalne straže v skladu s svojim letnim strateškim načrtom za leto 2020; pozdravlja prizadevanja agencije za sodelovanje z državami članicami in drugimi agencijami pri izmenjavi operativnih informacij, nadzoru, komunikacijskih storitvah in opredelitvi posebnih možnosti za souporabo zmogljivosti;

12. pozdravlja, da se od leta 2017 uspešno uporablja tristranski delovni dogovor med agencijo, Evropsko agencijo za nadzor ribištva (EFCA) in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex); meni, da je ta dogovor primer sinergije med evropskimi agencijami, ki bi moral služiti kot vir navdiha za agencije na drugih področjih;

13. ugotavlja, da Evropska agencija za varnost v letalstvu leta 2020 ni podpisala sporazuma o storitvah z agencijo v zvezi z varnimi in učinkovitimi daljinsko vodenimi letalskimi storitvami; poziva jo, naj organ za podelitev razrešnice obvesti o trenutnem stanju in navede vse posledice za proračunsko izvajanje agencije;

Kadrovska politika

14. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2020 uresničen 97,64-odstotno, saj je bilo zapolnjenih 207 od 212 delovnih mest za uradnike in uslužbence za določen čas, odobrenih v proračunu Unije (v letu 2019 je bilo odobrenih 212 delovnih mest); ugotavlja, da je agencija v letu 2020 poleg 30 pogodbenih uslužbencev, financiranih iz proračuna agencije, zaposlovala še 3 pogodbene uslužbence, financirane iz proračuna programa Copernicus, in 14 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

15. je seznanjen z zastopanostjo spolov v višjem vodstvu agencije, pri čemer so trije od petih vodij ženske (60 %); ugotavlja, da je zastopanost spolov v upravnem odboru agencije neuravnotežena, saj je 46 od 61 članov (75,41 %) moških; ugotavlja, da so razmere podobne tudi med vsemi zaposlenimi v agenciji, kjer je 159 od 253 uslužbencev (62,85 %) moških; poziva Komisijo in države članice, naj pri imenovanju članov upravnega odbora agencije upoštevajo pomen zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov;

16. ugotavlja, da je agencija maja 2020 podpisala novo okvirno pogodbo za začasne storitve, ki je popolnoma v skladu z nacionalno zakonodajo, v katero je bila prenesena Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([2]);

Javno naročanje

17. ugotavlja, da so tri plovila, za katera je bila sklenjena pogodba konec leta 2019, da bi nadomestili odzivne zmogljivosti za Jadransko ter zahodno in osrednje Sredozemsko morje, uspešno zaključila pripravljalno fazo in bila vključena v operativne storitve sredi leta 2020; poleg tega je bilo na severnem območju Atlantika nadomeščeno eno plovilo iz obstoječe pogodbe; je seznanjen, da je agencija v skladu s postopkom javnega naročanja oddala naročila za tri plovila, da bi nadomestila zmogljivosti za odzivanje za južnoatlantsko obalo, zahodno in osrednje Sredozemsko morje, pri čemer so ta tri plovila postala operativna do konca leta 2021; ugotavlja, da so bile tudi pogodbe za Baltsko morje, Kanarske otoke in Madeiro podaljšane za nadaljnje 4-letno obdobje;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

18. na podlagi pripomb Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija pregledala svoj postopek in smernice v zvezi z opredelitvijo in upravljanjem nasprotij interesov članov izbirne komisije; ugotavlja, da je bil novi postopek izveden v začetku leta 2020 in zagotavlja ustrezno poročanje ter obvladovanje morebitnih nasprotij interesov ter pošten in pregleden postopek zaposlovanja;

19. priznava, da agencija uporablja in objavlja izjave o nasprotju interesov za člane upravnega odbora in višje vodstvo ter da je izdala smernice o nasprotju interesov in uvedla režim za prijavljanje nepravilnosti, ki je pomembno orodje za odkrivanje goljufij, korupcije in resnih nepravilnosti;

Notranji nadzor

20. ugotavlja, da je agencija leta 2020 vsem uslužbencem, ki so se kot začasni uslužbenci zaposlili neposredno po koncu svoje napotitve v agencijo, izplačala nadomestila za nastanitev in dnevnice; meni, da ni dovolj preverila upravičenosti do teh nadomestil, in sklepa, da gre pri tem za pomembno pomanjkljivost notranje kontrole;

21. je seznanjen, da je imelo pet uslužbencev na vodstvenih položajih v agenciji pooblastila, ki so jim omogočila izvajanje popolnoma enakih pristojnosti za vse proračunske postavke, kot jih ima izvršni direktor; ugotavlja, da to samo po sebi pomeni tveganje in ne prispeva k jasnosti hierarhije pristojnosti in odgovornosti v agenciji;

([2]) Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L 327, 5.12.2008, str. 9).

22. ugotavlja, da je izvršni direktor agencije podpisal sklep o imenovanju vršilcev dolžnosti izvršnega direktorja in vršilcev dolžnosti organa za imenovanje na podlagi prenosa pooblastil za obdobje svojega letnega dopusta, s čimer je izvajanje teh dveh funkcij za to obdobje v celoti prenesel; je seznanjen, da je ta sklep presegel pooblastila, ki jih ima izvršni direktor v skladu s členom 15 ustanovne uredbe agencije;

23. ugotavlja, da se je povečalo število zabeleženih izjem, ki so bile v skladu z agencijo neposredno povezane s pandemijo covida-19; pozdravlja poročilo agencije o teh izjemah, saj kaže, da ima vzpostavljene postopke notranje kontrole in da sprejema utemeljene odločitve o odstopanju od njih, kadar to zahtevajo okoliščine;

24. je seznanjen z letno oceno o sistemu notranje kontrole, ki jo je izvedla agencija, in njenim sklepom, da so bila vsa načela notranje kontrole in pet komponent notranje kontrole ustrezno izvedeni in so na splošno učinkoviti, pri čemer so potrebne le manjše izboljšave, ter da niso bile ugotovljene občutne pomanjkljivosti v kontroli; poziva agencijo, naj upošteva pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče, saj domnevno kažejo, da je treba nekatera načela notranje kontrole okrepiti;

25. pozdravlja, da služba Komisije za notranjo revizijo in Evropsko računsko sodišče v letu 2020 nista podala kritičnega priporočila ali opažanj, na podlagi katerih bi bilo mogoče izraziti pridržek glede letne izjave o zanesljivosti; poudarja pa, da je treba čim bolj zmanjšati tveganje za pomanjkljivosti notranjega proračunskega nadzora ([3]), in pozdravlja ukrepe, ki jih je agencija v zvezi s tem sprejela junija 2021;

Odziv na covid-19 in neprekinjeno delovanje

26. pozdravlja dejstvo, da se je agencija lahko hitro prilagodila krizi zaradi covida-19 in da je svojim deležnikom še naprej ponujala storitve v enakem obsegu in s pričakovano kakovostjo;

27. ugotavlja, da so bili glede na razvoj pandemije covida-19 osebju agencije na voljo računalniki za delo na daljavo in da se je delo v letu 2020 nadaljevalo, kot je bilo načrtovano; ugotavlja, da je agencija povečala uporabo videokonferenc za notranje seje, izbirne komisije za zaposlovanje in seje z zunanjimi deležniki; poleg tega je seznanjen, da je prilagodila svoje delovne metode, da bi zagotovila alternativne oblike opravljanja čim večjega števila storitev, ter razvila nove metode in orodja, ki bi lahko bila še naprej koristna v prihodnosti, kot so delavnice za prenos v živo in moduli e-usposabljanja; spodbuja agencijo, naj tudi v prihodnje upošteva izkušnje, pridobljene med pandemijo, ter še naprej uporablja delovne metode, ki so bile razvite na podlagi potreb med pandemijo, če bi ustvarjale dodano vrednost v obdobju po pandemiji;

28. je seznanjen, da je agencija prilagodila svoj proračun in dejavnosti krizi covida-19 s svojo analizo o razvoju pandemije in njenih posledicah za svoj delovni program; ugotavlja, da je bil skupni presežek agencije pri reprogramiranju njenih dejavnosti v tem obdobju ocenjen na 1 379 110 EUR v sredstvih za prevzem obveznosti in 1 602 088 EUR v sredstvih za plačila ter je bil povrnjen Evropski komisiji v okviru globalne prerazporeditve;

29. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija od 16. marca 2020 dalje organizirala delo na daljavo za vse uslužbence in je bila takoj operativna; uslužbenci so po navedbah agencije do 3. junija 2020 izvedli 68 000 klicev in organizirali 3 444 konferenc po Skypu ter izvedli 2 203 klicev in organizirali 287 skupinskih sestankov po Teamsu;

Druge pripombe

30. ugotavlja, da agencija nadaljuje izvajanje sistema Evropske unije za okoljsko ravnanje in presojo, kar podpira njena prizadevanja za ustvarjanje in vzdrževanje ekološkega delovnega okolja ter izboljšanje njene okoljske uspešnosti na splošno; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice med letom 2021 poroča o napredku pri izvajanju tega sistema;

([3]) Letno poročilo Evropskega računskega sodišča o agencijah EU za proračunsko leto 2020, str. 130.

31. znova poziva agencijo, naj izboljša dostopnost svojega spletnega mesta tudi v drugih jezikih, saj je sedaj na voljo le v angleščini; meni, da bo večja jezikovna raznolikost evropskim državljanom olajšala dostop do informacij ter povečala njihovo razumevanje in poznavanje ukrepov Evropske unije na področju pomorske varnosti;

32. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 4. maja 2022 ([4]) o uspešnosti, finančnem upravljanju in nadzoru agencij.

([4]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0196.